

Bryssel, 30. marraskuuta 2017
(OR. en)

15201/17

Toimielinten välinen asia:
2016/0359 (COD)

JAI 1136
JUSTCIV 281
EJUSTICE 152
ECOFIN 1065
COMPET 838
EMPL 595
SOC 779
CODEC 1966

ILMOITUS

Lähettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Neuvosto
Ed. asiak. nro:	9316/17
Kom:n asiak. nro:	14875/16
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevista puitteista, uudesta mahdollisuudesta ja toimenpiteistä uudelleenjärjestelyä, maksukyvyttömyyttä ja veloista vapauttamista koskevien menettelyjen tehostamiseksi sekä direktiivin 2012/30/EU muuttamisesta – Periaatekeskustelu

I JOHDANTO

Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto ("neuvosto") kävi 8. ja 9. kesäkuuta 2017 ensimmäisen periaatekeskustelun direktiiviehdotuksesta ja hyväksyi tuolloin joihinkin keskeisiin kysymyksiin tulevassa työskentelyssä sovellettavat periaatteet.¹

¹ Ks. asiakirja 9316/17 JUSTCIV 112 EJUSTICE 65 ECOFIN 418 COMPET 415 EMPL 312 SOC 398 CODEC 833

Työryhmässä heinäkuusta 2017 lähtien käytyjen keskustelujen perusteella puheenjohtajavaltio katsoo, että neuvostossa on käytävä periaatekeskustelu, jotta asian käsittely työryhmätasolla voi edistyä. Perusperiaatteet ja ongelmat, jotka edellyttävät jonkin verran poliittista ohjausta, on esitetty tämän ilmoituksen II osassa. Tämän ilmoituksen liite sisältää lisää taustatietoja kyseisistä perusperiaatteista.

II PERUSPERIAATTEET JA POLIITTISET SUUNTAVIIHAT TULEVAA TYÖTÄ VARTEN

A. Velallisen elinkelpoisuus

Neuvostoa pyydetään pohtimaan, voiko se hyväksyä jäsenvaltioiden joustovaran lisäämisen antamalla niille mahdollisuus ottaa käyttöön tai säilyttää elinkelpoisuutta mittaava testi kansallisessa lainsäädännössään edellyttäen, että arvioinnin tarkoituksena on sulkea pois velalliset, joilla ei ole elinkelpoisuusnäkyviä, ja että arviointi voidaan suorittaa ilman haitallisia vaikutuksia velallisen omaisuuteen.

Perustelu

Teknisen tason keskustelut ovat osoittaneet, että näkemykset velallisen elinkelpoisuudesta poikkeavat huomattavasti toisistaan. Jotkin jäsenvaltiot katsovat, että jos taloudellisesti kannattamattomille velallisille tarjotaan mahdollisuus turvautua ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskeviin puitteisiin tai yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseen, tällä olisi haitallisia vaikutuksia velallisen omaisuuteen ja siten se vahingoittaisi velkojien etuja. Toiset jäsenvaltiot katsovat, että jos mahdollisuus turvautua ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskeviin puitteisiin ja yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseen annetaan ehdoitta kaikissa tapauksissa, se kannustaisi velallista yritystä yrittämään pelastaa liiketoimintansa varhaisessa vaiheessa. Puheenjohtajavaltio uskoo, että ehdotettu suuntaviiva voisi sen vuoksi toimia eriävien näkemysten välisenä mahdollisena kompromissina. Maininta "ilman haitallisia vaikutuksia velallisen omaisuuteen" ei sulje pois mahdollisuutta pyytää velallista todistamaan elinkelpoisuutensa omalla kustannuksellaan.

B. Eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottaminen uudelleenjärjestelyyn

Neuvostoa pyydetään hyväksymään periaate, jonka mukaan silloin, kun uudelleenjärjestelysuunnitelman hyväksymiseen osallistuu useampi kuin yksi asianosaisten ryhmä ja vaadittua enemmistöä ei saavuteta yhdessä tai useammassa asianosaisten velkojaryhmässä, lainkäyttö- tai hallintoviranomainen voi silti vahvistaa uudelleenjärjestelysuunnitelman edellyttäen, että tulevaisuudessa teknisen tason keskusteluissa määriteltävät eri mieltä olevien velkojaryhmien uudelleenjärjestelyyn pakottamisen ehdot täyttyvät. Tämä ei kuitenkaan vaikuta ryhmän muodostamisesta teknisellä tasolla aikanaan käytävien keskustelujen tuloksiin.

Perustelu

Jäsenvaltioiden enemmistö tunnustaa, että tarvitaan mekanismi, jolla mahdollistetaan uudelleenjärjestelysuunnitelman vahvistaminen oikeus- tai hallintoviranomaisen toimesta myös silloin, kun velkojaryhmät ovat eri mieltä, eli kun uudelleenjärjestelysuunnitelma ei saa vaaditun enemmistön kannatusta yhdessä tai useammassa asianosaisten ryhmässä, edellyttäen, että tietyt edellytykset täyttyvät. Samanaikaisesti osa jäsenvaltioista suhtautuu varovaisesti tällaiseen mekanismiin, koska niiden oikeusjärjestelmän näkökulmasta kyseessä on uusi ja vieras asia. Jotta työtä teknisellä tasolla voidaan edistää, puheenjohtajavaltio kaipaa ohjausta sen osalta, voisiko ehdotettua periaatetta käyttää tulevan työskentelyn perustana.

C. Uusi mahdollisuus rehellisille yrittäjille

Neuvostoa pyydetään pohtimaan, voiko se päättää, että olisi sovellettava enintään kolmen vuoden pituista yhdenmukaistettua veloista vapauttamisaikaa, jota voidaan rajoittaa, jos tällaista veloista vapauttamista tai veloista vapauttamisaikaa ei katsota tarkoituksenmukaiseksi.

Perustelu

Jäsenvaltiot kannattavat yleisesti periaatetta, jonka mukaan rehellisille yrittäjille annetaan uusi mahdollisuus myöntämällä niille täysimääräinen vapautus veloista ja peruuttamalla mahdolliset velallisen maksukyvyttömyyteen liittyvät liiketoimintakiellot määrätyn enimmäisajan jälkeen. Tämä kuitenkin edellyttää, että riittävät takeet ja rajoitukset otetaan käyttöön silloin kun se on tarkoituksenmukaista.

III PÄÄTELMÄ

Puheenjohtajavaltio pyytää neuvostoa (oikeus- ja sisäasiat) käymään periaatekeskustelun tämän ilmoituksen II osassa esitetyistä periaatteista yleisenä ohjeistuksena ehdotettuun direktiiviin liittyvää työtä varten.

TAUSTATIETOJA***A. Velallisen elinkelpoisuus***

Direktiiviehdotuksessa jäsenvaltiot velvoitetaan varmistamaan, että kun maksukyvyttömyys näyttää todennäköiseltä, velallisilla on käytettävissään ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskevat puitteet, joiden avulla ne voivat järjestellä velkansa tai liiketoimintansa uudelleen ja hyödyntää yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämistä, jos ja siltä osin kuin tällainen keskeyttäminen on tarpeen uudelleenjärjestelysuunnitelmaa koskevien neuvottelujen tueksi. Työryhmässä tähän mennessä käydyissä keskusteluissa on kannatettu laajasti lähestymistapaa, jossa velallisilla on kyseiset puitteet ja yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttäminen käytettävissään keinoina, joilla ne voivat välttää taloudellisen romahduksen.

Useat jäsenvaltiot ovat kuitenkin ilmaisseet huolensa siitä, että jos taloudellisesti kannattamattomille velallisille tarjotaan mahdollisuus turvautua tällaisiin ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskeviin puitteisiin tai yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseen, tällä voisi olla haitallinen vaikutus velallisen jäljellä olevaan omaisuuteen ja se voisi näin ollen vaarantaa velkojien edut. Sen vuoksi kyseiset jäsenvaltiot katsovat, että velallisen elinkelpoisuutta mittaava testi olisi otettava käyttöön ennakoedellytyksenä, ennen kuin ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskeviin puitteisiin tai yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseen turvautuminen sallitaan, jotta voidaan varmistaa velallisen ja velkojien etujen välinen tasapaino.

Samaan aikaan eräät muut jäsenvaltiot kannattavat sitä, että velallisille myönnetään ehdoitta mahdollisuus turvautua ennaltaehkäiseviä uudelleenjärjestelyjä koskeviin puitteisiin ja yksittäisten täytäntöönpanokanteiden keskeyttämiseen velallisten kannustamiseksi yrittämään pelastaa yrityksensä varhaisessa vaiheessa.

Kompromissi näiden kahden eri järjestelmän välillä voitaisiin saavuttaa antamalla jäsenvaltioille mahdollisuus ottaa käyttöön tai säilyttää elinkelpoisuutta mittaava testi kansallisessa lainsäädännössään edellyttäen, että velallisen elinkelpoisuusnäkyvät ovat arvioitavissa ilman haitallisia vaikutuksia velallisen omaisuuteen.

B. Mekanismi eri mieltä olevien velkojaryhmien pakottamiseksi uudelleenjärjestelyyn

Direktiiviehdotuksen mukaan uudelleenjärjestelysuunnitelma olisi katsottava hyväksytyksi tai vahvistetuksi aina, kun sitä kannattaa vaadittu enemmistö kussakin asianosaisten ryhmässä. Eri mieltä olevien velkojaryhmien uudelleenjärjestelyyn pakottamista koskevaa mekanismia voidaan käyttää silloin, kun uudelleenjärjestelysuunnitelma ei saa tuekseen vaadittua enemmistöä kussakin asianosaisten ryhmässä, jolloin syntyy eri mieltä oleva velkojaryhmä.

Eri mieltä olevien velkojaryhmien uudelleenjärjestelyyn pakottamista koskevaan mekanismiin sovelletaan useita yhdenmukaistettuja vähimmäisvaatimuksia sen varmistamiseksi, että asianosaisten oikeuksia suojellaan asianmukaisesti. Tämä tarkoittaa, että suunnitelman on saatava tuekseen vähintään yksi asianosaisten velkojien ryhmä ja että ehdotettu suunnitelma ei saa vaikuttaa eri mieltä oleviin velkojaryhmiin epäoikeudenmukaisesti. Jäsenvaltioilla on myös mahdollisuus nostaa ohjelman tueksi edellytettävien velkojaryhmien vähimmäismäärää. Jos eri mieltä olevat velkojaryhmät pakotetaan uudelleenjärjestelyyn, uudelleenjärjestelysuunnitelman on aina oltava lainkäyttö- tai hallintoviranomaisen vahvistama.

Eri mieltä olevien velkojaryhmien uudelleenjärjestelyyn pakottamista koskeva periaate lisää uudelleenjärjestelyn onnistumisen todennäköisyyttä rajoittamalla niiden asianosaisten, joita uudelleenjärjestely ei koske, mahdollisuuksia estää suunnitelma. Jäsenvaltiot tunnustavat yleisesti tällaisen mekanismin tarpeen, mutta useat valtuuskunnat kyseenalaistivat ehdotuksen ehdotonta etuoikeutta koskevan säännön sisällyttämisestä vaatimuksiin. Lisäksi on niin, että vaikka on jäsenvaltioita, jotka ovat jo ottaneet ehdotetun mekanismin käyttöön kansallisissa järjestelmissään, on myös sellaisia jäsenvaltioita, joille tämä käsite on kokonaan uusi.

Siitä huolimatta, että jäsenvaltiot näyttävät kannattavan mainittua periaatetta, direktiiviehdotus sisältää näkökohtia, jotka ovat uusia ja vieraita joissakin jäsenvaltioissa. Jos tällainen periaate otetaan käyttöön EU:n tasolla, niin tarvitaan enemmän joustovaraa, jotta jäsenvaltiot voivat sovittaa periaatteen asianmukaisesti kansallisiin lainsäädäntöihinsä.

Uudelleenjärjestelysuunnitelmien hyväksymistä ja vahvistamista koskevien yhdenmukaisten vähimmäissääntöjen laajuutta ja sisältöä olisi vielä käsiteltävä teknisellä tasolla, ja teknisessä käsittelyssä olisi keskityttävä muun muassa velkojaryhmien muodostumiseen ja eri mieltä olevien velkojaryhmien uudelleenjärjestelyyn pakottamista koskeviin vaatimuksiin (mukaan lukien kyseisten vaatimusten luonne).

C. Uusi mahdollisuus rehellisille yrittäjille

Yksi direktiiviehdotuksen keskeisistä tavoitteista on helpottaa uuden mahdollisuuden antamista yrittäjille EU:n sisällä. Tältä osin direktiiviehdotuksessa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta antaa maksukyvyttömille yrittäjille mahdollisuus tulla kokonaan veloistaan vapautetuiksi kansallisessa lainsäädännössä määritellyn, enintään kolmen vuoden pituisen ajan kuluessa. Lisäksi kaikkien yrittäjän maksukyvyttömyyteen liittyvien liiketoimintakieltojen voimassaolon tulisi päättyä viimeistään silloin, kun veloista vapauttamisaika päättyy.

Veloista vapauttamista koskevan menettelyn väärinkäytön estämiseksi direktiiviehdotuksessa annetaan jäsenvaltioiden poiketa edellä mainitusta velvoitteesta tietyissä tarkoin määritellyissä tapauksissa, joissa tällaista veloista vapauttamista tai veloista vapauttamisaikaa ei katsota tarkoituksenmukaiseksi.

Keskustelut ovat osoittaneet, että jäsenvaltiot kannattavat yleisesti periaatetta, jonka mukaan velalliselle myönnetään täysimääräinen vapautus veloistaan ja kaikki velallisen maksukyvyttömyyteen liittyvät liiketoimintakiellot peruutetaan enimmäisajan jälkeen edellyttäen, että velallinen on käynyt läpi maksukyvyttömyysmenettelyn. Tämä tietenkin edellyttää, että riittävät takeet ja rajoitukset otetaan käyttöön silloin, kun se on tarkoituksenmukaista. Teknisellä tasolla tarvitaan kuitenkin jatkokeskusteluja kyseisten takeiden ja rajoitusten kehittämiseksi.